

Anbefalt artikkel i forhold til tilvenning av barn i barnehagen av Gerd Abrahamsen.

Du må tåle tårene!

Gå aldri fra barnet uten å si adjø. Det står øverst på Gerd Abrahamsens liste over gode råd ved barnehagestart.

Her gir hun tips om forberedelse, levering og henting.

Gjensidig informasjon

Når listene er klare, bør barnehagen invitere foreldre og barn på besøk slik at de kan bli kjent med hverandre. Foreldrene må få fortelle om barnet og familien, og barnehagepersonalet må presentere seg selv. Særlig viktig er det at primærkontakten er imøtekommende og nær, understreker Abrahamsen.

Foreldrene må få vite hva barnehagen står for, hvordan rutinene og dagsrytmen er og vise hvordan det ser ut på avdelingen. Barnet er det viktig å vise hvor det skal leke, hvor det skal sove og spise og hvordan badet ser ut.

Husk at de færreste foreldre selv har gått i barnehage, og trenger derfor informasjon slik at de både kan forberede barnet og seg selv på det som skal komme.

At foreldrene kjenner seg trygge på det valget de har tatt, er viktig for hvordan det vil gå. Når foreldrene er usikre, vil det lett smitte over på barnet.

For barnet er det godt å få med seg hjem et bilde av den som skal være barnets primærkontakt, slik at familien kan bruke dette i forberedelsen. Abrahamsen råder foreldrene å snakke om barnehagen flere ganger i ukene før starten. Vær konkret og positiv, men nøktern, anbefaler hun.

De første ukene må du regne med at barnet gråter når du forlater det. Det er normalt for et lite barn. Gråten er ikke et tegn på at barnet har det ille i barnehagen, men et tegn på at barnet er knyttet til foreldrene, forklarer hun.

Vanskelig avskjed

Noen foreldre føler seg fristet til å lure seg ut for å unngå opprivende avskjedsscener. Aldri gjør det, det gagnar bare de voksne, aldri ungen, advarer Abrahamsen. I neste omgang kan det føre til at ungen kanskje ikke tør å fordype seg i lek fordi hun hele tiden må holde øye med mor, ellers forsvinner hun bare. Å snike seg bort gjør barna usikre, understreker høgskolelektoren.

De voksne i barnehagen kan hjelpe barnet ved å sørge for at barnet får vinke, fortelle at når barnet har spist frokost, sovet og lekt, kommer mor og henter det. Ikke si «mor kommer snart», knytt forklaringen til rutinene, anbefaler hun videre. Dette må gjentas om igjen og om igjen.

Å ta fram barnets eget kosedyr/koseteppe/«tytt» pleier som regel å hjelpe når barnet får såre og leie stunder. Likeså å bla i barnets perm med bilder av familiemedlemmene, katten, huset osv..

Før trodde vi avledning var det beste. Vi var redde for å snakke om mor og far i frykt for at barnet skulle begynne å gråte igjen. Nå vet vi at det å se på bilder og snakke om de som er hjemme, hjelper barnet til å holde fast på sine indre bilder av foreldrene, noe som hjelper dem å fordøye og takle den nye situasjonen, forklarer Abrahamsen.

Ofte har foreldrene det minst like ille som barna når de må forlate sin skrikende skatt. Det pleier å hjelpe godt når personalet noe senere ringer foreldrene på jobb og forteller hvordan det har gått.

Ikke gå og vær bekymret, råder Abrahamsen. Ta deg god tid når du henter barnet og snakk med primærkontakten om hvordan dagen har vært. Legg det til grunn når du vurderer hvordan barnet har det, ikke styrken på avskjedsgråten. Vær likevel oppmerksom på barnas kroppssignaler, følg særlig med på om søvn, appetitt og avføring forandrer seg over tid. Det kan gi nyttige signaler om at barnet strever.

I tilvenningsfasen bør du også avtale med kontaktpersonen når du går og kommer.

Henting

Når du skal hente barnet, er det viktig at du legger jobbets effektivitetskrav og stress bak deg, senker tempoet og gir deg tid, sier Abrahamsen videre.

Si hei og at du synes det er godt å se barnet igjen. Du kan også gjerne si at du har tenkt på det og savnet det.

Se hvordan barnet har det. La det få tid til å omstille seg og avslutte leken.

Ikke «bombarder» barnet med spørsmål om hva det har gjort og hva det har spist. Snakk heller med kontaktpersonen om det.

Vær forberedt på at barnet kan begynne å gråte når du kommer. Det skjer ikke fordi barnet har hatt det fælt, men fordi det nå kan slappe av og være «liten» igjen. Husk det er en tøff jobb for barnet å venne seg til så mye nytt.

Ikke bli skuffet og sint dersom barnet ikke vil være med hjem. Det er også en temmelig vanlig reaksjon. Det er vanskelig å slippe den ene verdenen (barnehagen) for å gå over i den andre (hjemmet). Vis barnet at du forstår det.

Noen barn løper gjerne sin vei og gjemmer seg. Ofte er det fordi de er så glade for å se moren eller faren, så deilig det er å bli funnet og løftet opp!

Primærkontakt

De fleste barnehager ordner det slik at alle barn har en primærkontakt i oppstarten.

Hun bør ha barnet i øyekroken hele tiden de første ukene. Små barn har hyppige behov for å sjekke tilbake om den voksne er der og å få øyekontakt og anerkjennelse.

Det vil si at dersom primærkontakten må gå ut av rommet, må hun enten ta barnet med eller si fra til barnet og vise det de andre voksne som er der, forklarer Abrahamsen.

Også forfatteren av boken «Velkommen i barnehagen», Margrethe Brun Hansen understreker at det er «helt vesentlig» at barnet får knyttet til seg en fast kontaktperson i barnehagen.

Flere steder løses ordningen opp etter en måned eller to. Abrahamsen er talskvinne for at alle barn bør ha en primærkontakt hele barnehagelivet.

Dette begrunner hun med at tilknytning og gode emosjonelle bånd er viktig for barns trivsel, lek og utvikling.

Høgskolelektor og lærebokforfatter Gerd Abrahamsen.
